

Drewniana miska klepkowa

Materiał i technika: drewno/ łyko/cięcie/struganie Wymiary: wys. 8 cm, średnica 19 cm Czas i miejsce powstania: XIV-XV wiek , warsztat lokalnego łagiewnika Stan zachowania: dobry, klepki rozszczelnione w kilku miejscach, górna obręcz z łyka przzerwana w kilku miejscach, dolna spękana. Miejsce znalezienia: teren Starego Miasta w Braniewie Miska klepkowa złożona z kolistego dna i siedmiu trapezowatych klepek powiązanych dwoma obręczami z łyka. Naczynie drewniane w średniowieczu masowo wykorzystywane we wszystkich rodzajach gospodarstw domowych. Było to naczynie podstawowe, z którego spożywano posiłki i często je wymieniano z uwagi na szybkie zużycie. Dno (zwane inaczej piętką) wykonane było z jednego kawałka drewna, a ścianki z klepek umocowanych pod kątek i połączonych opaską z

drewna lub łyka. Klepki tych naczyń były zazwyczaj niewielkie i cienkie, dlatego wator wykonywano blisko podstawy i w nim umieszczano dno naczynia. Klepki odchylano na zewnątrz, dzięki czemu dno było być mocniej osadzone w watorze. Grubość ścian i dna wahała się od kilku do kilkunastu milimetrów. Na ogół miski miały kształt okrągły lub w przybliżeniu okrągły, wykonywane z drewna liściastego. Kształt stożkowy naczyń wymagał wykonania na stronie zewnętrznej klepek specjalnych wrębów na obręcze (na naczyniach średniowiecznych wycinano od jednego do trzech takich wrębów), zapobiegających ich zsuwaniu się w kierunku dna. Obręcze były wykonane z cienkiego drewna lub łyka. O ile wyrób naczyń drążonych mógł odbywać się w ramach zajęć domowych, to naczynia klepkowe wymagały przygotowania zawodowego, ich wyrobem trudnili się łagiewnicy, zwani później bednarzami, ich wykonanie wymagało przygotowanie odpowiedniej średnicy dna, odpowiedniego kształtu klepek (czasem wygiętych), wykonania w nich watoru, uformowania wszystkiego i połączenia za pomocą obręczy z łyka lub leszczyny. Literatura: Historia kultury materialnej Polski w zarysie, t 1., od VII do XII wieku , Wrocław 1978 J. Fonferek, M. Marcinkowski, U. Sieńkowska, Elbląg , życie codzienne w porcie hanzeatyckim, Elbląg 2012 M. Rakoczy, Charakterystyka średniowiecznych naczyń klepkowych...
http://www.ssa.archeo.uni.wroc.pl/58/SSA58_151-164.pdf Prawa do wizerunku cyfrowego: CC BY 1.0
<https://creativecommons.org/licenses/by/1.0/deed.pl>